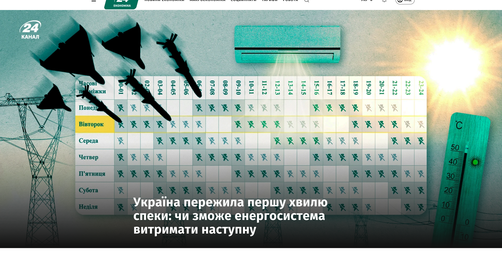

Україна пережила першу хвилю спеки: чи зможе енергосистема витримати наступну

2 липня 19:00 · 760 · 8 хв · 1
Валерія Городенська

1. У якому стані енергосистема України влітку
2. Чи будуть відключення надалі
3. Чому сонячної генерації більше, але дефіцит все одно є

Цього літа Україна зіткнулася з новою хвилею аномальної спеки. Нові температурні рекорди були зафіксовані 1 липня одразу в шести областях центрах. Максимальна температура – майже 30 градусів. З такою спекою були знову повернуті погодинні відключення електроенергії.

Хоч 2 липня ситуація вдалося стабілізувати, зокрема завдяки значному температурам та обмеженню імпорту, режим для енергосистеми досі залишається високим, адже росіяни продовжують пошкоджувати енергетичні об'єкти критичної інфраструктури.

***24 Канал** дізнавався, чи можуть відключення стати тривалішими, якщо спека повториться або в Росії продовжать атаки на енергетичну інфраструктуру, у якому нині стані українська енергосистема та чому навіть стрімке зростання сонячної генерації не усуває дефіцит потужності.*

У якому стані енергосистема України влітку

Енергетичний експерт Володимир Омеличенко в розмові з **24 Каналом** наголошує, що ситуація в енергосистемі України є постійно складною від початку повномасштабного вторгнення. І так тривалими, допоки війна не завершиться.

читайте також: Росія здійснила масовий обстріл: постраждали енергооб'єкти ДТЕК

Якщо я розглядати ситуацію на тлі останніх декількох днів, коли Україну накрила сильна спека, то на сьогодні ситуація з дещо кращою, адже збільшилася кількість імпорту електричної енергії, яка збалансовує енергосистему.

> **Володимир Омеличенко,**
> директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова
>
> У нас у спекотні дні, а саме 30 червня та 1 липня, дефіцит генерації міг становити орієнтовно потужність роботи одного атомного блока.

В Укренерго пояснювали, що через аномально високу температуру повітря українці масово користувалися кондиціонерами, що призвело до різкого зростання навантаження на енергосистему.

- Лише станом на 29 червня споживання електроенергії було на 7,4% вищим, ніж попереднього робочого дня.
- Згодом диспетчерський центр був змушений застосовувати обмеження споживання, а також максимально залучати імпорт електроенергії з країн Європи для балансування системи.

Попри це, сама ж проблема полягає не лише у високому споживанні електроенергії, а й у тому, що спека ускладнює роботу самої енергосистеми. Вітри високої температури можуть знижувати ефективність роботи окремих видів генерації.

РЕКЛАМА

Пальне
Середні ціни в мережі АЕС «Нові Енергія» станом на

До того ж пропускна спроможність міждержавних ліній електропередавання досі є обмеженою, попри синхронізацію української енергосистеми з європейською мережею ENTSO-E. А саме імпорт не може повністю компенсувати втрати генерації лише за кошт постачання з за кордону.

> **Нагадуємо!** Споживання електроенергії в Україні становить близько 17 – 18 ГВатагодів. Українська генерація забезпечує приблизно 11 ГВатагодів, а ще 2 ГВатагодів можна покривати завдяки імпорту з країн Європи. Саме тому дефіцит потужності оцінюється в 4 ГВатагодів, що наносить навіть дані колишній голова Укренерго Володимир Кудрицький.

Чи будуть відключення надалі

Імовірність того, що графіки відключень світла в Україні стануть на зараз можуть збільшиться є, каже Омеличенко. Якщо сьогодні відключення світла в середньому тривають 2 – 2,5 години, то у разі аномальних температур вони можуть збільшиться до 4 годин. Однак за такого сценарію не бачуться до уваги можливі обстріли критичної інфраструктури.

> **Якщо ж Росія завдаватиме ударів по ключових енергетичних об'єктах, то відключення збільшаться – до шести годин. Втім, це лише прогнози. Чи буде саме так, ніхто не може сказати точно,**
> **– додає пан Володимир.**

Натомість Захревський додає, що у 2024 році вітряну українці сиділи без світла по три черги, адже ситуація була набагато гіршою, ніж сьогодні. Наприклад вона є кращою, зокрема через те, що атомники розпочали ремонт блоків не влітку, а навесні. І сьогодні не перебуваємо на середині етапу ремонтної кампанії АЕС.

Річ у тім, що саме в теплий період року енергетики традиційно проводять ремонти та перезавантаження ядерного палива, або взагалі всі енергоблоки могли працювати з максимальною потужністю.

- 30 червня через аномальну спеку у понад 30 градусів в Україні різко зросло споживання електроенергії, тому Укренерго повернуло графіки погодинних відключень. З 17:00 до 22:00 були запроваджені графіки погодинних відключень для побутових споживачів та обмеження потужності для промисловості та бізнесу.
- 1 липня обмеження продовжилися. У комісії наголосили, що головною причиною стало різке зростання споживання електроенергії через спеку, а тому залучили додатково користувачів електроенергією.

Натомість вже 2 липня Укренерго повідомило, що планових відключень не буде. Причиною стали зниження температури та збільшення можливостей для імпорту електроенергії. Попри це, українця повторно залишили зберігати подалі електромережі, особливо з вечірній час – із 16:00 до 22:00.

- Водночас на тій спекотній погоді активізувалися ще й обстріли з боку росіян. Надалі, станом на 2 липня, як повідомив в Міненерго, відбулося пошкодження енергооб'єктів у Києві, Запорізькій, Харківській та Донецькій областях. А найгірша ситуація зі світлом спостерігалася на Сумщині, де без світла опинилася найбільша кількість споживачів.

Чому сонячної генерації більше, але дефіцит все одно є

Експерт з енергетичних питань Андрій Захревський в коментарі для **24 Каналу** пояснив, що старої енергосистеми, яка була в Україні до початку масованих російських ударів по енергетичній інфраструктурі, фактично більше не існує. Натомість нова система має серйозні проблеми з так званою маневровою генерацією.

Нещодавні аналітичні звіти свідчать про те, що ринок сонячної енергетики в Україні демонструє суттєве зростання. Тому загальна встановлена потужність ОСЕ вже сягає понад 6,8 ГВатагодів. Як додає Захревський, в добовому балансі енергосистеми близько 34% усієї генерації електроенергії забезпечила саме сонячна енергетика.

Втім, тієї показники не змогли запобігти відключенням електроенергії цього літа. І для цього є дві основні причини.

> **Андрій Захревський,**
> експертні директори Асоціації енергетичних та природних ресурсів України
>
> Перша причина: ринок електроенергії та від доданої вартості таким чином, що виробники зазвичай подають комплекції, або достатньої могли керувати електроенергією, яка відходить від сонячних, атомних, вітрових електростанцій та інших джерел, і об'єднувати її в єдиний ринок.

Наразі існують моделі, які дають змогу прогнозувати виробництво електроенергії. Україна переважно користується європейською моделлю, де балансування покладається на добу вперед. Однак якщо якась електростанція виробляє більше електроенергії, ніж було заплановано, така додаткова генерація стає непотрібною енергосистемі, оскільки вона не врахована в балансі.

> **Така сама ситуація виникає і з сонячною генерацією. Якщо її виробляється надто багато, значна частина цієї потужності просто не буде використана. Щойно, надлишок електроенергії створює дефіцит в енергосистемі,**
> **– каже пан Андрій.**

Тому надлишок частоти електроенергії або, навпаки, її надлишок є однаково небезпечними. І якщо було заплановано один обсяг генерації, а фактично виробили більше, надлишок доводиться обмежувати, щоб не допустити аварійних ситуацій.

Друга ж причина полягала з тим, що досі атомна, які сонячна генерація фактично не є маневровими. Сонячні електростанції виробляють електроенергію лише тоді, коли світить сонце, атомні ж електростанції працюють майже з постійною потужністю. Саме тому збалансувати систему можна лише за кошт маневрової генерації або імпорту електроенергії.

> **Наприклад, кілька дій тому, у період аномальної спеки, споживання електроенергії в Україні становило близько 17 ГВатагодів, тоді як система могла забезпечити лише приблизно 16,2 ГВатагодів потужності. Із цього обсягу близько 2,5 ГВатагодів припадало на імпорт. Відповідно, через схему енергосистемі бракувало приблизно 3 ГВатагодів потужності, що й стало причиною відключень світла,**
> **– пояснює Захревський.**

Зазначаючи таку велику кількість сонячної генерації лише за допомогою 2,5 ГВатагодів імпорту неможливо. А атомна генерація, як уже зазначалося, не здатна оперативно балансувати систему.

Пов'язані теми:

ВІДКЛЮЧЕННЯ СВІТЛА · ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ · УКРЕНЕРГО

E-mail редакції:
news24@24tv.com.ua
Номер телефону:
+38 044 390 5027
Наш адрес:
м.Київ,
вул. Володимирська 41/7Б,
офіс 50
Ми в соцмережах:

Про нас
Редакція
Редакційна політика
Про технічні
Телемарт
Рекомендацію
Правила користування
Політика конфіденційності
Політика використання згодного контенту
Політика конфіденційності додатку
Угода Користувача Сільмаєте
Правила коментування
Правила користування Прентом 24
Технічна інформація
Контакти
Вакансії
Структура власності
Архів
Архів сайту
Угри

Всі новини
Головні новини
Новини України
Прямий ефір
Відеоновини
Аудіоновини
Погода
Війна Росії з Україною
Ракетні обстріли
Карта бойових дій
Мирні переговори
Повітряна тривога в Україні
Масована атака по Україні
Вибухи у Росії
Втрата моряка
Новини Ocalin
Міністерство освіти та науки України
Школа
НМТ 2026
Самодіяльність
Навчання за кордоном
Мобілізація в Україні
Запізнення з військової служби
Мобілізація 50+
Мобілізація жінок
Контракт для 18-ти річних
Відстрочка від мобілізації
Мобілізація в Україні: сільські особ
мобілізація ТЦК
Нерухомість
Аналітика ринку
Купівля житла
Тренди і нагадання
Новини економіки
Ціна нафти
Курси валют
Фінансові новини
Тарифи на комунальні послуги
Податки
Пенсія в Україні
Спорт
Бокс
Футбол
Теніс
Біатлон
Інші види спорту
Кіно
Найкращі фільми
Українські фільми
Фільми за мотив
Кумиці
Серіали

Email - розсилка
Відчуй в курсі всіх новин і подіям!
Перейдіть на сторінку нашої розсилки,
щоб обрати ті, що відповідають вашим
інтересам.
ДО РОЗСИЛОК

Усі матеріали розміщені матеріали позначені словами "Суперпрем" чи "Партнерський матеріал", Матеріали з позначкою "Партнер", "Реклама" відображаються платним методом та носять Рекламний, жоден не надають їхнім постерам. Дотримуйтеся цього рекламні за правила регулювання можна ознайомитись в правилах користування сайтом. По правах замовлення. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Перемоги, буд. 50, м. Київ, 03056
Телефон: +38 044 390 5027
Адреса редакції: news24@24tv.com.ua
Адреса рекламодавців: sales@24tv.com.ua
Цілодобова технічна підтримка: Напишіть нам у чат-бот на сайті або в чат-бот в мобільному додатку

© 2005–2026, ТОВ «Телерадіокомпанія "Плюс"», 24 Канал.